Projekt: „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania”, *finansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 8: Edukacja, Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, Poddziałanie 8.3.4. Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania*
Nr umowy: RPWP.08.03.04-30-0002/16-00

Zad. 9 Dostosowanie programów nauczania dla zawodów do wymagań lokalnego rynku pracy poprzez uwzględnienie opisów wymagań na stanowiskach pracy i predyspozycji zawodowych

REKOMENDACJE ZMIAN PROGRAMÓW NAUCZANIA W ZAWODACH KSZTAŁCONYCH W SZKOŁACH UCZESTNICZĄCYCH W PROJEKCIE

Radom 30.05.2019

Spis treści

Wprowadzenie ... 3

Słownik ... 5

Rekomendacja 1: Podejście branżowe w projektowaniu programów nauczania ... 7

Rekomendacja 2: Zwiększenie szans na zatrudnienie poprzez umożliwianie zdobywania dodatkowych umiejętności, uprawnień i/lub kwalifikacji rynkowych ... 9

Kwalifikacje rynkowe funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji ... 10

Dodatkowe umiejętności zawodowe i uprawnienia ... 10

Rekomendacja 3: Zwiększenie nacisku na kształtowanie kompetencji społecznych i personalnych ... 11

Rekomendacja 4: Uelastycznienie i uatrakcyjnienie form organizacji kształcenia zawodowego (korzystanie z zasobów edukacyjnych w formie elektronicznej e-zasoby, elearning) ... 12

Rekomendacja 5: Uwzględnianie prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego ... 13

Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej ... 13

Działania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) ... 13

Działania Sektorowych Rad ds. Kompetencji ... 13

Rekomendacja 6: Korzystanie z dorobku zawodoznawstwa ... 14

Infodoradca+ - Informacje o zawodach ... 15

Mapa karier ... 15

Doradztwo zawodowe i poradnictwo kariery w Polsce – katalog literatury i narzędzi ... 16

ZAŁĄCZNIKI ... 17

- Załącznik nr 1 Lista szkół uczestniczących w projekcie ... 18
- Załącznik nr 2 Lista zawodów, które objęto działaniami projektowymi ... 19
- Załącznik nr 3 Zawody objęte działaniami Projektu w nowej klasyfikacji szkolnictwa branżowego ... 21
- Załącznik nr 4 Klucz przejścia pomiędzy kwalifikacjami wyodrębnionymi w zawodach szkolnych objętych działaniami projektu zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 marca 2017 r., a kwalifikacjami wyodrębnionymi w tych samych zawodach zgodnie z rozporządzeniem z dnia 15 lutego 2019r ... 23
- Załącznik nr 5 Kwalifikacje rynkowe funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, jako potencjalne uzupełnienie kwalifikacji absolwentów kształcenia w zawodach szkolnych objętych działaniami projektu ... 29
- Załącznik nr 6 Zestawienie dodatkowych umiejętności zawodowych rekomendowanych dla zawodów objętych działaniami Projektu ... 31
- Załącznik nr 7 Potrzeba doskonalenia kompetencji społecznych i personalnych uczniów w opinii lokalnych pracodawców ... 34
- Załącznik nr 8 Analiza zawodów kształconych w szkołach objętych dzianiami Projektu w kontekście prognozy zapotrzebowania na pracowników ... 38
- Załącznik nr 9 Powiązanie branż wyodrębnionych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji ... 40
- Załącznik nr 10 Wykaz zawodów szkolnych, dla których sformułowano rekomendacje zmian programów nauczania ... 41

Wprowadzenie

Rekomendacje zmian programów nauczania w zawodach szkolnych przygotowano w ramach projektu *Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania*, finansowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 8: Edukacja, Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, Poddziałanie 8.3.4. Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania.

Celem prezentowanych rekomendacji jest wskazanie kierunków i obszarów zmian dostosowujących programy nauczania w zawodach szkolnych realizowanych w 23 wielkopolskich szkołach zawodowych do wymagań lokalnego rynku pracy oraz do zmian w systemie szkolnictwa zawodowego. Opracowano je z udziałem kierowników kształcenia praktycznego, nauczycieli kształcenia zawodowego, wykonujących zadania przypisane liderom i członkom zespołów opracowujących szkolne programy nauczania w szkołach objętych wsparciem w ramach projektu. W pracy nad rekomendacjami udział wzięło łącznie ponad 100 nauczycieli z 23 szkół zawodowych.

Lista szkół zawodowych uczestniczących w projekcie – załącznik nr 1.

Rekomendacje powstały między innymi w oparciu o opisy wymagań stanowisk pracy, jakie przygotowano dla zawodów szkolnych w ramach tego samego projektu, w rezultacie badań przeprowadzonych wśród wielkopolskich pracodawców w okresie listopad 2017 - grudzień 2018 roku[1].

Listę zawodów, które objęto działaniami projektowymi zawiera załącznik nr 2.

Komplementarne dopełnienie treści niniejszego opracowania stanowią rekomendacje zmian programów nauczania dla poszczególnych zawodów szkolnych, przygotowane przez zespoły nauczycieli podczas warsztatów przeprowadzonych w ramach Projektu. Wykaz zawodów, dla których sformułowano rekomendacje prezentuje załącznik nr 10.

Dla zapewnienia spójności działań realizowanych w ramach Projektu ze zmianami zachodzącymi w systemie kształcenia zawodowego na szczeblu krajowym, poddano analizie również rezultaty projektu *Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego* wdrażanego w latach 2016-2019 przez Ośrodek Badań i Rozwoju Edukacji w Warszawie[2].

Opracowując rekomendacje, uwzględniono trwającą aktualnie reformę systemu szkolnictwa zawodowego, przeanalizowano dokumenty strategiczne wytyczające kierunki zmian oraz kluczowe akty prawne wdrażające nowe założenia i rozwiązania w tym zakresie, w szczególności:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.– Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1148);
- Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z dnia 16 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2153, 2245 oraz z 2019 r. poz. 534);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019 poz. 316);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r.w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639);

[1] Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży / Projekt ZIT: http://www.cdzdm.pl/PL-H390/opis-wymagan-stanowisk-pracy.html [dostęp 30.05.2019]

[2] Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego: https://www.ore.edu.pl/category/projekty-po-wer/partnerstwo-na-rzecz-ksztalcenia-zawodowego/partnerstwo-na-rzecz-ksztalcenia-zawodowego-aktualnosci [dostęp 18.03.2019]

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. 2019 poz. 991);
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. 2019 poz. 276);
- Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030, MEN, Warszawa 2019;
- Raport z badania delfickiego z udziałem interesariuszy regionalnych i sektorowych, MEN, Warszawa 2019.

Prezentowane rekomendacje kierujemy w szczególności do dyrektorów i nauczycieli szkół zawodowych, doradców zawodowych, jak również do przedstawicieli organów prowadzących (władz samorządowych). Wierzymy, że wesprą one działania tych gremiów mające na celu coraz lepsze dostosowanie kompetencji absolwentów szkół do wymagań i oczekiwań pracodawców.

Słownik

Dla zapewnienia jednoznaczności rozumienia zawartych w opracowaniu rekomendacji, poniżej przytoczono definicje terminów pojawiających się w tekście. Przytoczone definicje przywołano w oparciu o następujące źródła:

- Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z dnia 16 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2153, 2245 oraz z 2019 r. poz. 534);
- Regulaminy konkursów MEN w programie POWER dotyczące opracowywania programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (http://www.power.gov.pl/media/77027/Regulamin_konkursu_kkz.pdf) oraz programów dodatkowych umiejętności zawodowych (http://www.power.gov.pl/media/78793/Regulamin_konkursu_DUZ_12.pdf).

Branża – grupa zawodów szkolnictwa branżowego, przyporządkowana ze względu na specyfikę umiejętności zawodowych lub zakres w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych.

Dodatkowe umiejętności zawodowe (DUZ) – umiejętności wykraczające poza podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, których nabycie przez uczniów w trakcie nauki w szkole lub słuchaczy kursów umiejętności zawodowych zwiększa ich szanse na przyszłe zatrudnienie w danym zawodzie, zawierające zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do tych umiejętności;

Efekty uczenia się - wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego – usystematyzowany układ tabelaryczny obejmujący w szczególności wykaz branż i przyporządkowanych do nich zawodów z uwzględnieniem nazw oraz symboli cyfrowych zawodów oraz wykaz kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacja Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).

Kompetencje społeczne - rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kurs umiejętności zawodowych (KUZ) – zgodnie z art. 4 pkt. 35a ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.) kurs, którego program nauczania uwzględnia:

a) podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z jednostek efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
b) efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy (KKZ) – zgodnie z art. 4 pkt. 35 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.) kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji.

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego – uporządkowany zestaw obowiązkowych:

- celów kształcenia, odnoszących się do zadań zawodowych przyporządkowanych do kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie,
- treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia, niezbędnych dla poszczególnych kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie,
- kryteriów weryfikacji ww. efektów, umożliwiających ustalenie kryteriów ocen i wymagań egzaminacyjnych,
- wymagań dotyczących warunków realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji kształcenia w poszczególnych kwalifikacjach,
- wymagań dotyczących minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego w kwalifikacjach wyodrębnionych w danym zawodzie, z podziałem na jednostki efektów kształcenia.

Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określone są w załącznikach do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991)

Program nauczania zawodu – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów kształcenia i treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w formie oczekiwanych efektów kształcenia, uwzględniający wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe; program nauczania zawodu zawiera także programy nauczania do poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, ustalonych przez dyrektora szkoły.

Projekt – projekt zatytułowany „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania", finansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, Oś priorytetowa 8: Edukacja, Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, Poddziałanie 8.3.4. Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania; Nr umowy: RPWP.08.03.04-30-0002/16-00

Sektorowa Rada ds. Kompetencji – rada, o której mowa w art. 4c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r., poz. 110 z późn. zm.). Rada o funkcji opiniodawczo-doradczej działająca przy Prezesie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) wspierająca PARP w działaniach mających na celu dostosowanie kształcenia do zapotrzebowania gospodarki, w szczególności przez włączenie przedsiębiorców będących pracodawcami w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy oraz stwarzanie warunków do aktywnej współpracy przedsiębiorców z poszczególnych sektorów gospodarki z uczelniami oraz podmiotami, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe. Zadania Rady określone są w art. 4e ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r., poz. 110 z późn. zm.).

Umiejętności – przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wiedza – zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej

Zawód – należy przez to rozumieć zawód określony w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, w tym również zawód o charakterze pomocniczym.

Rekomendacja 1: Podejście branżowe w projektowaniu programów nauczania

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316) **zawody szkolnictwa branżowego przyporządkowano do 32 branż**, uwzględniając specyfikę umiejętności zawodowych lub zakres, w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych. Branże uporządkowano według kolejności alfabetycznej:

1) branża audiowizualna (AUD);
2) branża budowlana (BUD);
3) branża ceramiczno-szklarska (CES);
4) branża chemiczna (CHM);
5) branża drzewno-meblarska (DRM);
6) branża ekonomiczno-administracyjna (EKA);
7) branża elektroenergetyczna (ELE);
8) branża elektroniczno-mechatroniczna (ELM);
9) branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK);
10) branża górniczo-wiertnicza (GIW);
11) branża handlowa (HAN);
12) branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT);
13) branża leśna (LES);
14) branża mechaniczna (MEC);
15) branża mechaniki precyzyjnej (MEP);
16) branża metalurgiczna (MTL);
17) branża motoryzacyjna (MOT);
18) branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO);
19) branża ogrodnicza (OGR);
20) branża opieki zdrowotnej (MED);
21) branża poligraficzna (PGF);
22) branża pomocy społecznej (SPO);
23) branża przemysłu mody (MOD);
24) branża rolno-hodowlana (ROL);
25) branża rybacka (RYB);
26) branża spedycyjno-logistyczna (SPL);
27) branża spożywcza (SPC);
28) branża teleinformatyczna (INF);
29) branża transportu drogowego (TDR);
30) branża transportu kolejowego (TKO);
31) branża transportu lotniczego (TLO);
32) branża transportu wodnego (TWO).

Zgodnie nową regulacją prawną, która wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r. ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

W odniesieniu do projektu ZIT *Kwalifikacje kluczem do sukcesu*, rozporządzenie wprowadza następujące zmiany:

1) powstają nowe zawody, którym zostały nadane nowe symbole cyfrowe: zawód technik organizacji reklamy 333906 zostaje zastąpiony zawodem technik reklamy 333907
2) zawody, które otrzymały nowe nazwy i w konsekwencji nowe symbole cyfrowe, jednakże ich kształcenie nie uległo zasadniczym zmianom:

- zawód technik obsługi turystycznej 422103 zostaje zastąpiony zawodem technik organizacji turystyki 422104,
- zawód lakiernik 713201zostaje zastąpiony zawodem lakiernik samochodowy 713203,
- zawód wędliniarz 751107 zostaje zastąpiony zawodem przetwórca mięsa 751108,

3) rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie liczby lub nazw kwalifikacji wyodrębnionych w następujących zawodach:

- technik budownictwa 311204,
- technik energetyk 311307,
- technik mechanik 311504,
- technik pojazdów samochodowych 311513,
- technik technologii drewna 311922,
- technik procesów drukowania 311935,
- technik ekonomista 331403,
- technik eksploatacji portów i terminali 333106,
- technik fotografii multimediów 343105,
- technik żywienia i usług gastronomicznych 343404.
- technik teleinformatyk 351103,
- technik informatyk 351203,
- kucharz 512001,
- fryzjer 514101,
- technik usług fryzjerskich 514105,
- technik hotelarstwa 422402,
- opiekun medyczny 532102,
- mechanik pojazdów samochodowych 723103,
- blacharz samochodowy 721306,
- elektromechanik pojazdów samochodowych 741203,
- stolarz 752205.

W związku z przyjęciem reguły, że zawody kształcone w szkole policealnej będą przypisane co do zasady do V poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, a zawody kształcone w technikum będą co do zasady przypisane do IV poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) dla kwalifikacji pełnej lub kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie oraz typów szkół ponadpodstawowych, w których będą kształcone następujące zawody z listy objętych działaniami Projektu:

- technik geodeta 311104 – kształcenie wyłącznie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,

- technik eksploatacji portów i terminali 333106– zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej oraz wprowadzenie możliwości prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych,
- technik informatyk 351203– kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej,
- technik teleinformatyk 351103 – kształcenie w technikum, zaprzestanie kształcenia w szkole policealnej.

Umiejscowienie zawodów szkolnych objętych działaniami projektu w nowej klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego prezentuje załącznik nr 3.

Klucze przejścia pomiędzy kwalifikacjami wyodrębnionymi w zawodach szkolnych (objętych działaniami projektu ZIT) zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 marca 2017 r., a kwalifikacjami wyodrębnionymi w tych samych zawodach szkolnych zgodnie z rozporządzeniem z dnia 15 lutego 2019r. przedstawiono w załączniku nr 4.

Rekomendacja 2: Zwiększenie szans na zatrudnienie poprzez umożliwianie zdobywania dodatkowych umiejętności, uprawnień i/lub kwalifikacji rynkowych

Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w poszczególnych zawodach szkolnictwa branżowego oraz stworzenie uczniom warunków do uzyskiwania dodatkowych umiejętności zawodowych, dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, pod koniec nauki w szkole.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, szkoła prowadząca kształcenie w zawodowe, może zaoferować uczniowi również przygotowanie do nabycia **dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji**.

W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe przygotowanie do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych, podobnie jak przygotowanie do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ZSK), jest realizowane w wymiarze wynikającym z różnicy między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie szkolnictwa branżowego określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Liczbę godzin kształcenia zawodowego w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły określa rozporządzenie i wynosi ona odpowiednio dla[3]:

- Technikum – kształcenie zawodowe w 5letnim cyklu: 56godzin, przy czym min 50% czasu na zajęcia praktyczne;

[3] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r.w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół; http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000639 [dostęp: 20.05.2019]

- SB I stopnia – kształcenie zawodowe 50 h tygodniowo, przy czym min 60% czasu na zajęcia praktyczne;
- SB II stopnia - kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze godzin określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, przy czym wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia organizowane w formie zajęć praktycznych nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

Kwalifikacje rynkowe funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Rekomendujemy stały monitoring i analizę zasobów Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Umożliwi ona identyfikację kwalifikacji rynkowych, które mogą stanowić uzupełnienie kwalifikacji uzyskanych przez uczniów szkół objętych działaniami projektu w systemie oświaty. Należy pamiętać, iż zasoby ZSK są sukcesywnie rozbudowywane i mogą się w nim pojawiać nowe kwalifikacje adekwatne dla zawodu.

W załączniku nr 5 wskazano wybrane kwalifikacje rynkowe funkcjonujące w ZSK (stan na koniec kwietnia 2019[4]), które dopasowano do zawodów szkolnych objętych działaniami projektu, jako potencjalne uzupełnienie kwalifikacji absolwentów.

Dodatkowe umiejętności zawodowe i uprawnienia

Obok podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, nowowprowadzone przepisy prawa, proponują wachlarz 52 dodatkowych umiejętności zawodowych, które szkoły mogą oferować swoim uczniom[5]. Dotyczy to jednak tylko wybranych zawodów szkolnictwa branżowego reprezentujących łącznie 13 (z 32) branż (w tym elektroniczno-mechatroniczną, fryzjersko-kosmetyczną, motoryzacyjną, poligraficzną). Część z nich dotyczy zawodów, które były objęte wsparciem w ramach Projektu ZIT. W załączniku nr 6 przytoczono je i skonfrontowano z propozycjami lokalnych pracodawców regionu Wielkopolski pozyskanymi w toku badań w ramach tego samego Projektu. Zestawienie zawiera tylko te zawody, dla których pojawiły się propozycje umiejętności dodatkowych w obowiązującym rozporządzeniu i/lub w opiniach pracodawców z regionu pozyskanych w badaniu.

Aktualnie (2019r.) Ministerstwo Edukacji Narodowej realizuje działania mające na celu poszerzenie oferty dodatkowych umiejętności zawodowych oferowanych uczniom szkół branżowych i techników. W ramach programu POWER ogłaszane są konkursy na opracowanie kolejnych (aktualnie 174) programów nauczania w branżach (aktualnie 16) o szczególnym znaczeniu dla polskiej gospodarki. Zgodnie z regulaminem konkursu[6], programy te powstaną w 2020 roku i znacznie wzbogacą ofertę umiejętności dodatkowych. Opracowane dodatkowe umiejętności będą dostępne jako otwarty zasób Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE)[7], natomiast docelowo będą zawarte w załączniku do ww. rozporządzenia i wykorzystywane w ramach obowiązkowych godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe.

[4] Zintegrowany System Kwalifikacji: http://www.kwalifikacje.gov.pl/ogloszenia [dostęp: 01.04.2019]
[5] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (załącznik nr 33); http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000991 [dostęp: 31.05.2019]
[6] Konkurs-Opracowanie programów nauczania do umiejętności dodatkowych dla zawodów (DUZ): https://efs.men.gov.pl/nabory/konkurs-opracowanie-programow-nauczania-do-umiejetnosci-dodatkowych-dla-zawodow-duz/ [dostęp: 27.09.2019]
[7] Ośrodek Rozwoju Edukacji: https://www.ore.edu.pl/ [dostęp: 30.05.2019]

Dodatkowe umiejętności wykraczające poza podstawę programową kształcenia w zawodzie mogą wiązać się z uzyskaniem przez uczniów konkretnych specjalistycznych uprawnień**.** Doświadczenia projektu ZIT wskazują, że taka forma dodatkowych umiejętności cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno wśród uczniów szkół zawodowych, jak i wśród pracodawców określonych branż. Uzasadniona jest zatem rekomendacja wzbogacania oferty kształcenia zawodowego w szkołach średnich o kursy obejmujące dodatkowe umiejętności np.:

- operator wózków jezdniowych,
- prawo jazdy kat B,
- uprawnienia SEP elektryczne 1kV.

Zaleca się stały monitoring zasobów serwisu informacyjnego ORE oraz analizę nowelizacji aktów prawnych dotyczących systemu szkolnictwa branżowego.

Rekomendacja 3: Zwiększenie nacisku na kształtowanie kompetencji społecznych i personalnych

W badaniach realizowanych w ramach Projektu, pracodawcy regionu Wielkopolski wskazali na potrzebę lepszego kształtowania kompetencji społecznych i personalnych wśród absolwentów szkół zawodowych. Z analizy ilościowej danych uzyskanych w badaniu wynika, iż najczęściej (dla niemal połowy badanych zawodów) przedsiębiorcy wskazywali na niewystarczające kompetencje społeczne uczniów i absolwentów szkół branżowych i techników w następujących obszarach:

- Planowanie działania i zarządzanie czasem;
- Przewidywanie skutków podejmowanych działań;
- Ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane działania.

Szczegółowy wykaz zawodów, w których przedsiębiorcy wskazali na potrzebę doskonalenia kompetencji społecznych i personalnych uczniów i absolwentów zawiera załącznik nr 7.

Postulat lepszego kształtowania kompetencji społecznych i personalnych wśród absolwentów szkół zawodowych znalazł już swoje odzwierciedlenie w idei nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, zgodnie z którą kompetencje personalne i społeczne przestały być wydzielone, a zostały „wbudowane" w strukturę efektów kształcenia dla danej kwalifikacji zawodowej. Zgodnie z zapisami rozporządzenia[8] nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Badania zrealizowane w wymiarze regionalnym w ramach Projektu ZIT są potwierdzeniem rangi tego zagadnienia, a dla dyrektorów i nauczycieli szkół zawodowych objętych badaniami stanowią uzasadnienie podjęcia działań zmierzających do osiągniecia lepszych efektów kształcenia wśród uczniów wielkopolskich szkół zawodowych w zakresie kompetencji personalnych i społecznych, jako odpowiedź na oczekiwania pracodawców sformułowane podczas badań w ramach Projektu.

[8] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (załącznik nr 33); http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000991 [dostęp: 31.05.2019]

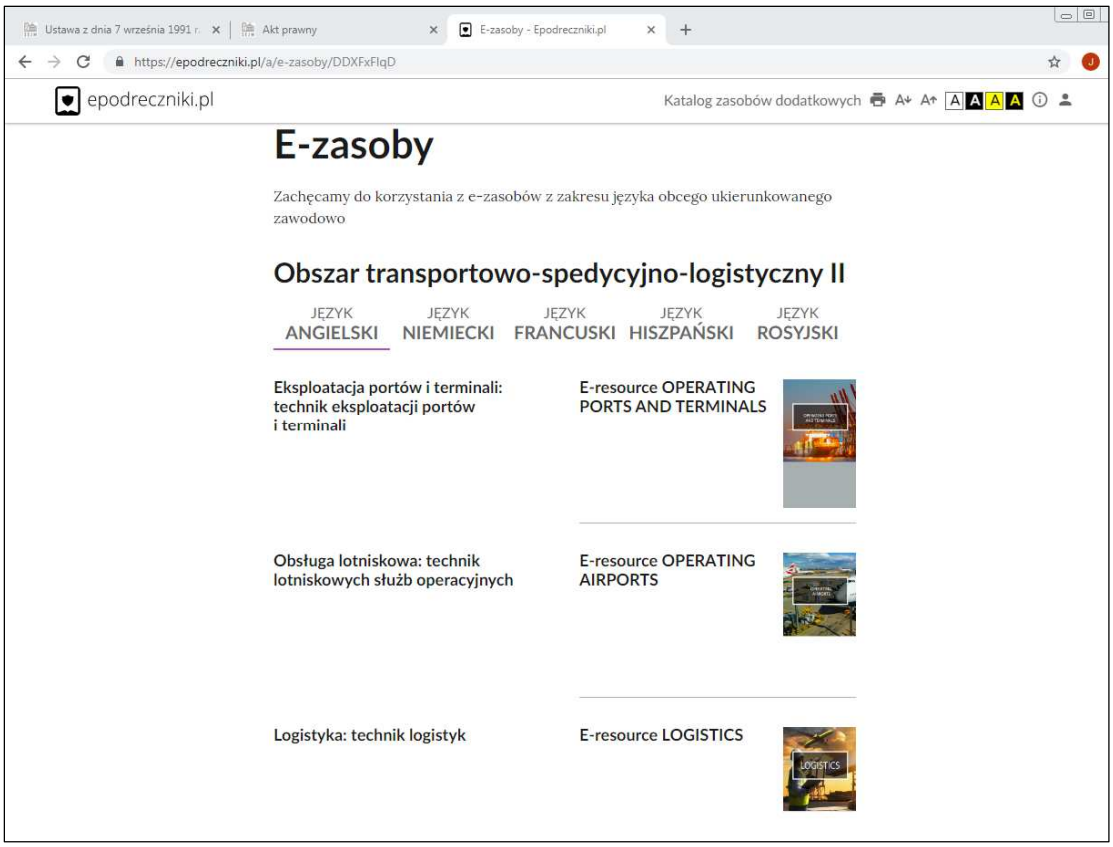
Rekomendacja 4: Uelastycznienie i uatrakcyjnienie form organizacji kształcenia zawodowego (korzystanie z zasobów edukacyjnych w formie elektronicznej e-zasoby, elearning)

Rekomenduje się uatrakcyjnienie i aktualizację materiałów edukacyjnych dzięki wykorzystaniu zasobów w formie elektronicznej. Warunkiem jest korzystanie ze źródeł rzetelnych, wiarygodnych, aktualnych, np. platforma Ministerstwa Edukacji Narodowej **epodreczniki.pl** zawierająca między innymi zasoby z zakresu języka obcego (ukierunkowanego zawodowo dla równych obszarów zawodowych, w tym:

- transportowo-spedycyjno-logistycznego,
- turystyczno-gastronomicznego,
- włókienniczo-odzieżowego,
- medyczno-społecznego,
- dla grupy zawodów budowlanych

Oprócz traktowanych już jako standard materiałów w języku angielskim, dla wybranych zawodów dostępne są również materiały w językach: niemieckim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim.

Rys. 1 Widok platformy edukacyjnej Ministerstwa Edukacji Narodowej epodreczniki.pl

Rekomendacja 5: Uwzględnianie prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego

Działania Ministerstwa Edukacji Narodowej

Zgodnie z szeregiem zmian zaproponowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dotyczących odbudowy prestiżu kształcenia zawodowego w Polsce, każdego roku ministerstwo będzie publikowało prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy traktując wszystkie zawody szkolnictwa branżowego jako niezwykle ważne i istotne dla harmonijnego funkcjonowania gospodarki narodowej. Pierwszy z takich dokumentów został już opublikowany w Dzienniku Urzędowym Monitor Polski. To prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego[9]. Ma ona na celu wspomaganie celowego i adekwatnego kształcenia branżowego, a tym samym przyczynianie się do spadku bezrobocia wśród absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w Polsce.

Prognoza uwzględnia dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej. Ważną rolę odegrały tu również opinie rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Prognoza stanowi syntetyczne ujęcie różnych źródeł opisujących tendencje na rynku pracy w kontekście strategii rozwoju państwa i regionów**.** Pozwala dyrektorom szkół i organom prowadzącym kształtować ofertę szkolnictwa branżowego adekwatnie do potrzeb krajowego i wojewódzkiego rynku pracy.

Analizę zawodów kształconych w szkołach objętych działaniami Projektu w kontekście prognozy zapotrzebowania na pracowników prezentuje załącznik nr 8.

Działania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)

Potrzebne na rynku pracy kompetencje zmieniają się wraz z rozwojem technologicznym oraz sposobem zarządzania organizacjami, jak i zmianą pokoleniową. Ważne jest, aby te procesy były stale monitorowane. Taka WIEDZA jest dostępna między innymi poprzez zainicjowane przez PARP badania Bilans Kapitału Ludzkiego, czy Branżowy Bilans Kapitału Ludzkiego[10].
Bilans Kapitału Ludzkiego (BKL) to unikatowy w skali Polski i Europy monitoring zapotrzebowania na kompetencje na rynku pracy realizowany przez PARP od 2009 r. wraz z Uniwersytetem Jagiellońskim. Pierwsza edycja BKL zakończyła się w 2015 r. Od 2016 r. rozpoczęła się realizacja kolejnego cyklu badań, która zakończy się w 2023 r. Obecnie BKL obejmuje badania przekrojowe– dostarczające ogólnych informacji o sytuacji na rynku pracy oraz badania branżowe w trzech sektorach: finansowym, IT oraz turystyki, których celem jest pogłębienie wiedzy nt. potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w branżach, w których zostały utworzone Sektorowe Rady ds. Kompetencji.

Działania Sektorowych Rad ds. Kompetencji

Sektorowe Rady ds. Kompetencji zespalają środowiska edukacji i gospodarki. To inicjatywy oddolne – branża dla branży. Aktualnie funkcjonuje 7 rad, które umożliwiają przedsiębiorcom oddziaływanie na usługi edukacyjne – na to, czego i jak uczą polskie szkoły, uczelnie, instytucje szkoleniowe:

[9] Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. 2019 poz. 276)
[10] Bilans Kapitału Ludzkiego (BKL): https://www.parp.gov.pl/component/site/site/bilans-kapitalu-ludzkiego#oprojekciebkl [dostęp: 30.05.2019]

- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Turystyka (http://pracodawcyturystyki.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Budownictwo (http://srkbud.zzbudowlani.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Finanse (http://rada.wib.org.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Informatyka (http://radasektorowa.pti.org.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna (http://rada.pracodawcyrp.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Motoryzacja i Elektromobilność (http://radasektorowa-motoryzacja.pl/)
- Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Moda i Innowacyjne Tekstylia (http://www.modakompetencje.prywatni.com.pl/)

W wymienionych siedmiu sektorowych radach, oparcie znajduje 9 branż, w tym: 87 zawodów, 98 kwalifikacji. Szczegółowe zestawienie zawiera załącznik nr 9.

Rekomenduje się współpracę oraz śledzenie dokonań Sektorowych Rad ds. Kompetencji, które w szczególności oferują:

- Współpracę z pracodawcami i jednostkami naukowymi w zakresie wyznaczania kierunków zmian w sektorze;
- Opracowują projekty sektorowych ram kwalifikacji oraz asystują przy ich publikacji w formie rozporządzenia MEN (*aktualnie opublikowane są sektorowe ramy w sektorze: turystka*[11]*, sektorze sport oraz w sektorze budownictwo*[12]);
- Umożliwiają przedsiębiorcom oddziaływanie na usługi edukacyjne – na to, czego i jak uczą polskie szkoły, uczelnie, instytucje szkoleniowe;
- Opiniują kwalifikacje rynkowe zgłaszane do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o ZSK);
- Uczestniczą w konsultacjach projektów rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej dotyczących szkolnictwa zawodowego, w tym m.in. dot. prognozowania zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy;
- Wydają rekomendacje w konkursach MEN dotyczące zasadności opracowywania programów dodatkowych umiejętności zawodowych;
- Uczestniczą w konsultacjach badań zamawianych przez PARP dotyczących BKL.
- Organizują seminaria i konferencje z udziałem interesariuszy sektora oraz opracowują analizy i raporty dla sektora - dostępne na stronach internatowych sektorowej rady.

Rekomendacja 6: Korzystanie z dorobku zawodoznawstwa

Jednym z ogniw integrujących współczesną szkołę zawodową z tak bardzo zmiennym dziś rynkiem pracy jest doradztwo zawodowe i poradnictwo kariery, które coraz szerzej włączane są w praktykę wspomagania wyborów edukacyjnych i zawodowych Polaków w taki sposób, aby były one wyborem pozytywnym trafiającym w potrzeby i oczekiwania pracodawców.

Na rzecz doradztwa zawodowego działają instytucje publiczne, niepubliczne i organizacje pozarządowe, które realizując różnorodne projekty generują wiele opracowań o charakterze teoretycznym i praktycznym stanowiących źródła wiedzy m.in na temat rzeczywistych wymagań

[11] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze turystyka (Dz. U 2017 poz. 1155)

[12] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze budownictwo (Dz.U. 2019 poz. 1448)

pracodawców względem kompetencji absolwentów szkół zawodowych – swoich przyszłych pracowników.

Poniżej przytoczono kilka przykładów zasobów zawodoznawczych, z których w opinii autorów niniejszego raportu warto korzystać przygotowując ofertę edukacyjną, czy szkoleniową. W otwartych zasobach edukacyjnych udostępnionych jest ich znacznie więcej w formie informatorów, poradników, artykułów, baz danych.

Infodoradca+ - Informacje o zawodach

Na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia **http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/infodoradca** dostępna jest baza danych Infodoradca+ Informacje o zawodach. Opublikowanych zostało 1000 opisów informacji o zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Zachęcamy do aktywnego korzystania z opracowanych informacji o zawodach zwartych w bazie oraz z innych produktów projektu *Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji- INFODORADCA+* ?(http://www.infodoradca.edu.pl/).

Informacje o każdym zawodzie są zebrane w siedmiu sekcjach. Tworzyli je i akceptowali przedstawiciele organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.

Przygotowana baza jest źródłem:

- aktualnej i rzetelnej wiedzy na temat zawodów dla różnych grup odbiorców;
- przydatnych informacji o zawodach w poradnictwie i doradztwie zawodowym;
- wiedzy o rynku pracy w Polsce;
- wiedzy o powiązaniu kompetencji zawodowych z opisami kwalifikacji w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- powiązania opisów Informacji o zawodach z Europejską Klasyfikacją Umiejętności/Kompetencji, Kwalifikacji i Zawodów (ESCO).

Mapa karier

Mapa Karier (**https://mapakarier.org/**) to atrakcyjne, darmowe narzędzie internetowe dedykowane doradztwu zawodowemu. Powstało, aby odpowiadać na pytania o sens nauki, zadawane przez uczniów w każdym wieku. Przenosi użytkowników w przyszłość, by pokazać im całe mnóstwo ciekawych zajęć, jakie będą mogli podjąć dzięki wiedzy zdobytej w szkole. Narzędzie pozwala na łatwe sortowanie i porównywanie zawodów. To sprawia, że świetnie nadaje się np. do prowadzenia zajęć o mechanizmach rynku pracy, czy jak czytać dane statystyczne.

Doradztwo zawodowe i poradnictwo kariery w Polsce – katalog literatury i narzędzi

W ramach projektu *Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania*, dokonano przeglądu literatury oraz narzędzi do wykorzystania przez doradców zawodowych, doradców kariery, nauczycieli przedsiębiorczości. Wykonana kwerenda dostępnych zasobów pozwoliła na opracowanie swoistego katalogu, który w formie zwartego opracowania zatytułowanego „Doradztwo zawodowe i poradnictwo kariery w Polsce" dostępne jest na stronie Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży: http://www.cdzdm.pl/PL-H420/materialy-dla-nauczycieli.html.

Dokument zawiera przegląd, zestawienie i syntetyczny opis podstawowych źródeł wiedzy dotyczących doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery w Polsce. W pierwszej części Kluczowe źródła wiedzy zebrane zostały dane dostępne na stronach instytucji (i działań projektowych), których zadaniem jest działanie na rzecz rozwoju doradztwa zawodowego w Polsce. Część druga Wybrane strony internetowe, opracowania i narzędzia w podziale na grupy docelowe zawiera przegląd wybranych opracowań teoretycznych, stron internetowych i narzędzi wspomagających działania na rzecz doradztwa zawodowego realizowane przez kadrę pedagogiczną szkół oraz pracowników innych instytucji i organizacji.

Rekomenduje się korzystanie z przytoczonych oraz innych źródeł wiedzy na temat zawodów funkcjonujących na rynku pracy celem zapewnienia jak największej spójności programów nauczania z oczekiwaniami i potrzebami rynku pracy.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1
Lista szkół uczestniczących w projekcie

1) Zespół Szkół Budownictwa Nr 1, Poznań
2) Zespół Szkół Budowlano–Drzewnych im. Bolesława Chrobrego, Poznań
3) Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica, Poznań
4) Technikum Energetyczne w Zespole Szkół Elektrycznych Nr 1, Poznań
5) Zespół Szkół Elektrycznych Nr 2, Poznań
6) Zespól Szkół Gastronomicznych im. Karola Libelta, Poznań
7) Zespół Szkół Geodezyjno-Drogowych, Poznań
8) Technikum Ekonomiczno-Handlowe im. 28 Czerwca ‘ 56 w Zespole Szkół Handlowych im. Bohaterów Poznańskiego Czerwca ‘56, Poznań
9) Technikum Komunikacji w Zespole Szkół Komunikacji im. Hipolita Cegielskiego, Poznań
10) Technikum nr 19 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Poznań
11) Technikum Łączności w Zespole Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika, Poznań
12) Technikum Mechaniczne i Szkoła Branżowa w Zespole Szkół Mechanicznych im. KEN, Poznań
13) Technikum Odzieżowo–Usługowe w Zespole Szkół Odzieżowych im. Wł. Reymonta, Poznań
14) Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego, Poznań
15) Zespół Szkół Samochodowych im. inż. Tadeusza Tańskiego, Poznań
16) Zespół Szkół Zawodowych Nr 1, Poznań
17) Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. Janusza Korczaka, Poznań
18) Zespół Szkół Zawodowych Nr 6 im. Joachima Lelewela, Poznań
19) Branżowa Szkoła I Stopnia nr 42, Poznań
20) Zespół Szkół Politechnicznych im. Powstańców Wielkopolskich, Śrem
21) Zespół Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego, Śrem
22) Technikum i Branżowa Szkoła I Stopnia w Zespole Szkół im. Adama Mickiewicza, Objezierze
23) Technikum nr 1 w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Cyryla Ratajskiego, Śrem

Załącznik nr 2
Lista zawodów, które objęto działaniami projektowymi

Uwaga: nazwy i kody zawodów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

	Nazwa zawodu	**Kod**
1.	Blacharz samochodowy	721306
2.	Cukiernik	751201
3.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	741203
4.	Elektronik	742117
5.	Elektryk	741103
6.	Fryzjer	514101
7.	Kierowca mechanik	832201
8.	Kucharz	512001
9.	Lakiernik	713201
10.	Mechanik pojazdów samochodowych	723103
11.	Mechatronik	742118
12.	Monter sieci i instalacji sanitarnych	712618
13.	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	712905
14.	Murarz-tynkarz	711204
15.	Opiekun medyczny	532102
16.	Piekarz	751204
17.	Ślusarz	722204
18.	Sprzedawca	522301
19.	Stolarz	752205
20.	Tapicer	753402
21.	Technik analityk	311103
22.	Technik architektury krajobrazu	314202
23.	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	311407
24.	Technik budownictwa	311204
25.	Technik budowy dróg	311216
26.	Technik ekonomista	331403
27.	Technik eksploatacji portów i terminali	333106
28.	Technik elektroenergetyk transportu szynowego	311302
29.	Technik elektronik	311408
30.	Technik elektryk	311303
31.	Technik energetyk	311307
32.	Technik fotografii i multimediów	343105

	Nazwa zawodu	Kod
33.	Technik geodeta	311104
34.	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	311943
35.	Technik hotelarstwa	422402
36.	Technik informatyk	351203
37.	Technik logistyk	333107
38.	Technik mechanik	311504
39.	Technik mechatronik	311410
40.	Technik obsługi turystycznej	422103
41.	Technik optyk	325302
42.	Technik organizacji reklamy	333906
43.	Technik pojazdów samochodowych	311513
44.	Technik procesów drukowania	311935
45.	Technik przemysłu mody	311941
46.	Technik renowacji elementów architektury	311210
47.	Technik rolnik	314207
48.	Technik spedytor	333108
49.	Technik technologii drewna	311922
50.	Technik technologii żywności	314403
51.	Technik teleinformatyk	351103
52.	Technik usług fryzjerskich	514105
53.	Technik żywienia i usług gastronomicznych	343404
54.	Wędliniarz	751107

Załącznik nr 3

Zawody objęte działaniami Projektu w nowej klasyfikacji szkolnictwa branżowego

Branże zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego	Wykaz zawodów objętych działaniami Projektu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. W sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
1. Branża budowlana (BUD)	1. Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie 712905 2. Monter sieci i instalacji sanitarnych 712618 3. Murarz-tynkarz 711204 4. Technik budownictwa 311204 5. Technik budowy dróg 311216 6. Technik geodeta 311104 7. Technik renowacji elementów architektury 311210
2. Branża chemiczna (CHM)	8. Technik analityk 311103
3. Branża drzewno-meblarska (DRM)	9. Stolarz 752205 10. Tapicer 753402 11. Technik technologii drewna 311922
4. Branża ekonomiczno-administracyjna (EKA)	12. Technik ekonomista 331403
5. Branża audiowizualna (AUD)	13. Technik fotografii i multimediów 343105
6. Branża elektroenergetyczna (ELE)	14. Elektryk 741103 15. Technik elektryk 311303 16. Technik energetyk 311307
7. Branża elektroniczno-mechatroniczna (ELM)	17. Elektronik 742117 18. Mechatronik 742118 19. Technik elektronik 311408 20. Technik mechatronik 311410
8. Branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK)	21. Fryzjer 514101 22. Technik usług fryzjerskich 514105
9. Branża handlowa (HAN);	23. Sprzedawca 522301
10. Branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT)	24. Kucharz 512001 25. Technik hotelarstwa 422402 26. Technik żywienia i usług gastronomicznych 343404 27. Technik obsługi turystycznej422103 *(nowa nazwa i kod zawodu: technik organizacji turystyki 422104)*
11. Branża mechaniczna (MEC)	28. Ślusarz 722204 29. Technik mechanik 311504
12. Branża mechaniki precyzyjnej (MEP)	30. Technik optyk 325302
13. Branża motoryzacyjna (MOT)	31. Blacharz samochodowy 721306 32. Elektromechanik pojazdów samochodowych 741203 33. Lakiernik 713201 34. Mechanik pojazdów samochodowych 723103 35. Technik pojazdów samochodowych 311513
14. Branża ogrodnicza (OGR)	36. Technik architektury krajobrazu 314202
15. Branża opieki zdrowotnej (MED)	37. Opiekun medyczny 532102
16. Branża poligraficzna (PGF)	38. Technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943 39. Technik procesów drukowania 311935 40. Technik organizacji reklamy 333906 (*nowa nazwa i kod zawodu: Technik reklamy333907)*

17. Branża rolno-hodowlana (ROL)	41. Technik rolnik 314207
18. branża spedycyjno-logistyczna (SPL)	42. Technik eksploatacji portów i terminali 333106 43. Technik logistyk 333107 44. Technik spedytor 333108
19. Branża spożywcza (SPC)	45. Cukiernik 751201 46. Piekarz 751204 47. Technik technologii żywności 314403 48. Wędliniarz 751107 *(nowa nazwa i kod zawodu: Przetwórca mięsa 751108)*
20. Branża teleinformatyczna (INF)	49. Technik informatyk 351203 50. Technik teleinformatyk 351103
21. Branża transportu kolejowego (TKO)	51. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym 311407 52. Technik elektroenergetyk transportu szynowego311302
22. Branża przemysłu mody (MOD)	53. Technik przemysłu mody 311941
23. Branża transportu drogowego (TDR)	54. Kierowca mechanik 832201

Załącznik nr 4

Klucz przejścia pomiędzy kwalifikacjami wyodrębnionymi w zawodach szkolnych objętych działaniami projektu zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 marca 2017 r., a kwalifikacjami wyodrębnionymi w tych samych zawodach szkolnych zgodnie z rozporządzeniem z dnia 15 lutego 2019r .

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
1.	Blacharz samochodowy 721306 *nowe nazwy kwalifikacji*	**MG.24** Naprawa uszkodzonych nadwozi pojazdów samochodowych	**MOT.01.** Diagnozowanie i naprawa nadwozi pojazdów samochodowych
2.	Cukiernik 751201	**TG.04** Produkcja wyrobów cukierniczych	**SPC.01.** Produkcja wyrobów cukierniczych
3.	Elektromechanik pojazdów samochodowych 741203 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**MG.12** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	**MOT.02.** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych
4.	Elektronik 742117	**EE.03** Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych	**ELM.02.** Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych
5.	Elektryk 741103	**EE.05** Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych	**ELE.02.** Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych
6.	Fryzjer 514101 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**AU.21** Wykonywanie zabiegów fryzjerskich	**FRK.01.** Wykonywanie usług fryzjerskich
7.	Kierowca mechanik 832201	**AU.04** Eksploatacja środków transportu drogowego	**TDR.01.** Eksploatacja środków transportu drogowego
8.	Kucharz 512001 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**TG.07** Sporządzanie potraw i napojów	**HGT.02.** Przygotowanie i wydawanie dań
9.	Lakiernik 713201 *zmiana nazwy i kodu zawodu na: Lakiernik samochodowy 713203*	**MG.27** Wykonywanie prac lakierniczych	**MOT.03.** Diagnozowanie i naprawa powłok lakierniczych
10.	Mechanik pojazdów samochodowych 723103 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**MG.18** Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	**MOT.05.** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych
11.	Mechatronik 742118	**EE.02** Montaż, uruchamianie i konserwacja urządzeń i systemów mechatronicznych	**ELM.03.** Montaż, uruchamianie i konserwacja urządzeń i systemów mechatronicznych

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
12.	Monter sieci i instalacji sanitarnych 712618	**BD.05** Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych	**BUD.09.** Wykonywanie robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych
13.	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie 712905	**BD.04** Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych	**BUD.11.** Wykonywanie robót montażowych, okładzinowych i wykończeniowych
14.	Murarz-tynkarz 711204	**BD.14** Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich	**BUD.12.** Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich
15.	Opiekun medyczny 532102 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**MS.04** Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej	**MED.03.** Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej
16.	Piekarz 751204	**TG.03** Produkcja wyrobów piekarskich	**SPC.03.** Produkcja wyrobów piekarskich
17.	Ślusarz 722204	**MG.20** Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi	**MEC.08.** Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi
18.	Sprzedawca 522301	**AU.20** Prowadzenie sprzedaży	**HAN.01.** Prowadzenie sprzedaży
19.	Stolarz 752205 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**AU.15** Wytwarzanie wyrobów stolarskich	**DRM.04.** Wytwarzanie wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych
20.	Tapicer 753402	**AU.12** Wykonywanie wyrobów tapicerowanych	**DRM.05.** Wykonywanie wyrobów tapicerowanych
21.	Technik analityk 311103	**AU.59** Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych **AU.60** Wykonywanie badań analitycznych	**CHM.03.** Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych **CHM.04.** Wykonywanie badań analitycznych
22.	Technik architektury krajobrazu 314202	**RL.21** Projektowanie, urządzanie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu **RL.22** Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu	**OGR.03.** Projektowanie, urządzanie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu **OGR.04.** Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu
23.	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym 311407	**EE.23** Montaż i eksploatacja urządzeń i systemów sterowania ruchem kolejowym	**TKO.02.** Montaż i eksploatacja urządzeń i systemów sterowania ruchem kolejowym
24.	Technik budownictwa 311204 *zmiana liczby i nazw kwalifikacji*	**BD.29** Wykonywanie i kontrolowanie robót konstrukcyjno-budowlanych	**BUD.01.** Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich *albo* **BUD.08.** Montaż konstrukcji budowlanych *albo*

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
		BD.30 Organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów	**BUD.12.** Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich **BUD.14.** Organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów
25.	Technik budowy dróg 311216	**BD.01** Eksploatacja maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych **BD.25** Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów inżynierskich oraz sporządzanie kosztorysów	**BUD.13.** Eksploatacja maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych **BUD.15.** Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów inżynierskich oraz sporządzanie kosztorysów
26.	Technik ekonomista331403 *nowe nazwy kwalifikacji*	**AU.35** Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji **AU.36** Prowadzenie rachunkowości	**EKA.04.** Prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej **EKA.05.** Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych
27.	Technik eksploatacji portów i terminali 333106 *nowe nazwy kwalifikacji*	**AU.33** Obsługa podróżnych w portach i terminalach **AU.34** Organizacja i prowadzenie prac związanych z przeładunkiem oraz magazynowaniem towarów i ładunków w portach i terminalach	**SPL.02.** Obsługa podróżnych w portach i terminalach **SPL.03.** Obsługa ładunków w portach i terminalach
28.	Technik elektroenergetyk transportu szynowego 311302	**EE.27** Montaż i eksploatacja sieci zasilających oraz trakcji elektrycznej **EE.28** Montaż i eksploatacja środków transportu szynowego	**TKO.05.** Montaż i eksploatacja sieci zasilających oraz trakcji elektrycznej **TKO.06.** Montaż i eksploatacja środków transportu szynowego
29.	Technik elektronik 311408	**EE.03** Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych **EE.22** Eksploatacja urządzeń elektronicznych	**ELM.02.** Montaż oraz instalowanie układów i urządzeń elektronicznych **ELM.05.** Eksploatacja urządzeń elektronicznych
30.	Technik elektryk 311303	**EE.05** Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych **EE.26** Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych	**ELE.02.** Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych **ELE.05.** Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych
31.	Technik energetyk 311307 *nowe nazwy kwalifikacji*	**EE.24** Eksploatacja instalacji i urządzeń do wytwarzania i przesyłania energii cieplnej **EE.25** Eksploatacja instalacji i urządzeń do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej	**ELE.06.** Montaż, uruchamianie oraz eksploatacja instalacji i jednostek przesyłowych w systemach energetycznych **ELE.07.** Montaż, uruchamianie oraz eksploatacja instalacji i jednostek wytwórczych w systemach energetycznych

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
32.	Technik fotografii i multimediów 343105 *nowa nazwa kwalifikacji*	**AU.23** Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu **AU.28** Realizacja projektów multimedialnych	**AUD.02.** Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu **AUD.05.** Realizacja projektów graficznych i multimedialnych
33.	Technik geodeta 311104	**BD.31** Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych, wysokościowych i realizacyjnych oraz opracowywanie wyników tych pomiarów **BD.32** Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrem i gospodarką nieruchomościami	**BUD.18.** Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych, wysokościowych i realizacyjnych oraz opracowywanie wyników tych pomiarów **BUD.19.** Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrem i gospodarką nieruchomościami
34.	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943	**AU.54** Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych **AU.55** Drukowanie cyfrowe i obróbka druków	**PGF.04.** Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych **PGF.05.** Drukowanie cyfrowe i obróbka druków
35.	Technik hotelarstwa 422402 *nowe nazwy kwalifikacji*	**TG.12** Planowanie i realizacja usług w recepcji **TG.13** Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie	**HGT.03.** Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie **HGT.06.** Realizacja usług w recepcji
36.	Technik informatyk 351203 *nowe nazwy kwalifikacji*	**EE.08** Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci **EE.09** Programowanie, tworzenie i administrowanie stronami internetowymi i bazami danych	**INF.02.** Administracja i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i lokalnych sieci komputerowych **INF.03.** Tworzenie i administrowanie stronami i aplikacjami internetowymi oraz bazami danych
37.	Technik logistyk 333107	**AU.22** Obsługa magazynów **AU.32** Organizacja transportu	**SPL.01.** Obsługa magazynów **SPL.04.** Organizacja transportu
38.	Technik mechanik 311504 *zmiana liczby i nazw kwalifikacji*	**MG.17** Montaż i obsługa maszyn i urządzeń **MG.20** Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi	**MEC.03.** Montaż i obsługa maszyn i urządzeń *albo* **MEC.05.** Użytkowanie obrabiarek skrawających *albo* **MEC.08.** Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi **MEC.09.** Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń
39.	Technik mechatronik 311410	**EE.02** Montaż, uruchamianie i konserwacja urządzeń i systemów mechatronicznych **EE.21** Eksploatacja i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	**ELM.03.** Montaż, uruchamianie i konserwacja urządzeń i systemów mechatronicznych **ELM.06.** Eksploatacja i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych
40.	Technik obsługi turystycznej 422103 *zmiana nazwy i kodu zawodu na: technik organizacji turystyki 422104, zmiana nazw kwalifikacji*	**TG.14** Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych **TG.15** Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych	**HGT.07.** Przygotowanie imprez i usług turystycznych **HGT.08.** Obsługa klienta oraz rozliczanie imprez i usług turystycznych

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
41.	Technik optyk 325302	**MG.14** Montaż i naprawa elementów i układów optycznych **MG.30** Wykonywanie i naprawa pomocy wzrokowych	**MEP.02.** Montaż i naprawa elementów i układów optycznych **MEP.03.** Wykonywanie i naprawa pomocy wzrokowych
42.	Technik organizacji reklamy 333906 *zmiana nazwy i kodu zawodu na: technik reklamy 333907, zmiana nazw kwalifikacji*	**AU.29** Sprzedaż produktów i usług reklamowych **AU.30** Organizacja i prowadzenie kampanii reklamowej	**PGF.07.** Wykonywanie przekazu reklamowego **PGF.08.** Zarządzanie kampanią reklamową
43.	Technik pojazdów samochodowych 311513 *zmiana liczby i nazw kwalifikacji*	**MG.12** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych **MG.18** Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych	**MOT.02.** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych *albo* **MOT.05.** Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych **MOT.06.** Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych
44.	Technik procesów drukowania 311935 *zmiana liczby i nazw kwalifikacji (formy drukowe podzielono na fleksograficzne i offsetowe)*	**AU.17** Realizacja procesów drukowania z form drukowych **AU.43** Planowanie i kontrola produkcji poligraficznej	**PGF.01.** Realizacja procesów drukowania z użyciem fleksograficznych form drukowych *albo* **PGF.02.** Realizacja procesów drukowania z offsetowych form drukowych **PGF.06.** Planowanie i kontrola produkcji poligraficznej
45.	Technik przemysłu mody 311941	**AU.14** Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych **AU.42** Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych	**MOD.03.** Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych **MOD.11.** Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych
46.	Technik renowacji elementów architektury 311210	**BD.26** Wykonywanie i renowacja detali architektonicznych **BD. 27** Prowadzenie prac renowatorskich elementów architektury	**BUD.23.** Wykonywanie i renowacja detali architektonicznych **BUD.24.** Prowadzenie prac renowatorskich elementów architektury
47.	Technik rolnik 314207	**RL.03** Prowadzenie produkcji rolniczej **RL.16** Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej	**ROL.04.** Prowadzenie produkcji rolniczej **ROL.10.** Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej
48.	Technik spedytor 333108	**AU.31** Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów	**SPL.05.** Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów
49.	Technik technologii drewna 311922 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**AU.15** Wytwarzanie wyrobów stolarskich **AU.50** Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna	**DRM.04.** Wytwarzanie wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych **DRM.08.** Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna i materiałów drewnopochodnych

Lp.	Nazwa i kod zawodu objętego działaniami w ramach projektu	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 23 marca 2017 **(wyodrębniono 8 obszarów kształcenia)**	Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie wg Rozporządzenia z dnia 15 lutego 2019 **(wyodrębniono 32 branże)**
50.	Technik technologii żywności 314403	**TG.02** Produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń **TG.03** Produkcja wyrobów piekarskich **TG.04** Produkcja wyrobów cukierniczych **TG.05** Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych **TG.06** Obróbka ryb i produkcja przetworów rybnych **TG.17** Organizacja i nadzorowanie produkcji wyrobów spożywczych	**SPC.01.** Produkcja wyrobów cukierniczych *albo* **SPC.02.** Produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń *albo* **SPC.03.** Produkcja wyrobów piekarskich *albo* **SPC.04.** Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych *albo* **SPC.05.** Obróbka ryb i produkcja przetworów rybnych **SPC.07.** Organizacja i nadzorowanie produkcji wyrobów spożywczych
51.	Technik teleinformatyk 351103 *zmiana nazw kwalifikacji*	**EE.10** Montaż, uruchamianie oraz utrzymanie urządzeń i sieci teleinformatycznych **EE.11** Administrowanie sieciowymi systemami operacyjnymi i sieciami komputerowymi	**INF.07.** Montaż i konfiguracja lokalnych sieci komputerowych oraz administrowanie systemami operacyjnymi **INF.08.** Eksploatacja i konfiguracja oraz administrowanie sieciami rozległymi
52.	Technik usług fryzjerskich 514105 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**AU.21** Wykonywanie zabiegów fryzjerskich **AU.26** Projektowanie fryzur	**FRK.01.** Wykonywanie usług fryzjerskich **FRK.03.** Projektowanie i wykonywanie fryzur
53.	Technik żywienia i usług gastronomicznych 343404 *zmiana nazwy kwalifikacji*	**TG.07** Sporządzanie potraw i napojów **TG.16** Organizacja żywienia i usług gastronomicznych	**HGT.02.** Przygotowanie i wydawanie dań **HGT.12.** Organizacja żywienia i usług gastronomicznych
54.	Wędliniarz 751107 *zmiana nazwy i kodu zawodu na: przetwórca mięsa 751108, nazwa kwalifikacji bez zmian*	**TG.05** Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych	**SPC.04.** Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych

Załącznik nr 5
Kwalifikacje rynkowe funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, jako potencjalne uzupełnienie kwalifikacji absolwentów kształcenia w zawodach szkolnych objętych działaniami projektu

Nazwa i kod zawodu	**Nazwa kwalifikacji rynkowej** (link do kwalifikacji w rejestrze) [13]
Sprzedawca 522301	**Obsługa klienta i sprzedaż w punkcie handlowym –sprzedawca** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12639 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 31 godz. **Tworzenie oferty, planowanie i prowadzenie sprzedaży skierowanej do klientów biznesowych – handlowiec** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja/view&id=12640 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 64 godz. **Aktywne prowadzenie sprzedaży skierowanej do klientów biznesowych – przedstawiciel handlowy** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12637 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 44 godz.
Stolarz 752205	**Montowanie stolarki budowlanej** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12464 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 60 godz.
Technik budownictwa 311204	**Montowanie stolarki budowlanej** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12464 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 60 godz.
Technik ekonomista 331403	**Certyfikat umiejętności komputerowych – poziom podstawowy** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12622 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 100 godz.
Technik fotografii i multimediów 343105	**Projektowanie grafiki komputerowej** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12643 orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 145 godzin
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943	**Projektowanie grafiki komputerowej** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12643 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 145 godz. **Tworzenie witryn internetowych** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12642 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 120 godz.
Technik hotelarstwa 422402	**Pilotowanie imprez turystycznych** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12615 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 120 godz. **Certyfikat umiejętności komputerowych** – poziom podstawowy https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12622

[13] Zintegrowany System Kwalifikacji: http://www.kwalifikacje.gov.pl/ogloszenia [dostęp: 30.04.2019]

Nazwa i kod	**Nazwa kwalifikacji rynkowej** (link do kwalifikacji w rejestrze)[13]
	Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 100 godz.
Technik informatyk 351203	**Projektowanie grafiki komputerowej** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12643 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 145 godz. **Tworzenie witryn internetowych** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12642 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 120 godz.
Technik logistyk 333107	**Certyfikat umiejętności komputerowych – poziom podstawowy** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12622 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 100 godz.
Technik obsługi turystycznej 422103	**Pilotowanie imprez turystycznych** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12615 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 120 godz.
Technik organizacji reklamy 333906	**Tworzenie witryn internetowych** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12642 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 120 godz. **Planowanie, tworzenie i dystrybuowanie treści marketingowych (content marketing)** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12629 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 128 godz.
Technik żywienia i usług gastronomicznych 343404	**Serwis napojów mieszanych i alkoholi (Barman Blender)** https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12636 Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji: 360 godz.

Załącznik nr 6
Zestawienie dodatkowych umiejętności zawodowych rekomendowanych dla zawodów objętych działaniami Projektu

Lp.	Nazwa i kod zawodu	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (załącznik nr 33)	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane przez wielkopolskich pracodawców *(na podstawie badań zrealizowanych w ramach projektu)*
1.	Blacharz samochodowy 721306	– Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	
2.	Cukiernik 751201		– zdobienie w karmelu – zdobienie w czekoladzie – dekoracje artystyczne
3.	Elektromechanik pojazdów samochodowych 741203		– Kurs prawa jazdy kategorii B
4.	Elektronik 742117		– Kurs prawa jazdy kategorii B – Uprawnienia SEP do 1 kV
5.	Elektryk 741103		– Uprawnienia SEP do 1 kV – Inteligentne budynki – Fotowoltaika
6.	Fryzjer 514101	– Elementy technologii we fryzjerstwie – Elementy wizażu – Podstawy barberstwa – Podstawy charakteryzacji – Stylizacja koloru – Wykonywanie i pielęgnacja tresek – Zagęszczanie i przedłużanie włosów	– kurs perukarski
7.	Lakiernik samochodowy 713203 *(dawniej lakiernik 713201)*	– Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	Kurs prawa jazdy kategorii B
8.	Mechanik pojazdów samochodowych 723103	–	– Kurs prawa jazdy kategorii B
9.	Mechatronik 742118	– Programowanie manipulatorów i robotów – Programowanie sterowników PLC – Projektowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	– Kurs prawa jazdy kategorii B – Uprawnienia SEP do 1 kV
10.	Ślusarz 722204		– Kurs uprawniający do pracy na wysokości powyżej 1 m – Kurs spawacza – Kurs prawa jazdy kategorii B – Uprawnienia SEP do 1 kV
11.	Sprzedawca 522301	– Handel elektroniczny (e-commerce) – Handel hurtowy – przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	
12.	Tapicer 753402		– Umiejętność obsługi urządzeń stolarskich – Kurs prawa jazdy kategorii B

Lp.	Nazwa i kod zawodu	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (załącznik nr 33)	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane przez wielkopolskich pracodawców *(na podstawie badań zrealizowanych w ramach projektu)*
13.	Technik architektury krajobrazu 314202		– Kurs prawa jazdy kategorii B – Kursy języka obcego
14.	Technik budownictwa 311204		– Kurs prawa jazdy kategorii B
15.	Technik ekonomista331403		– Kursy księgowe
16.	Technik eksploatacji portów i terminali 333106		– Kursy języka obcego
17.	Technik elektronik 311408		– Obsługa specjalistycznych programów komputerowych – Kurs prawa jazdy kategorii B – Uprawnienia SEP do 1 kV
18.	Technik elektryk 311303		– kurs obsługi wózków widłowych – Inteligentne budynki – Fotowoltaika
19.	Technik energetyk 311307		– Uprawnienia SEP do 1 kV
20.	Technik fotografii i multimediów 343105		– Kursy obsługi pakietu Adobe – Kursy z zakresu tworzenia obiektów i grafiki 3D
21.	Technik geodeta 311104		– Obsługa GPS – Obsługa drona – Kurs prawa jazdy kategorii B
22.	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej 311943	– Modelowanie 3D	
23.	Technik hotelarstwa 422402	– Animacja czasu wolnego – Koordynowanie opieki nad turystami – Obsługa kelnerska w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie – Organizowanie spotkań biznesowych i konferencji – Pilotaż wycieczek – Przewodnictwo turystyczne – Udzielanie informacji turystycznej	
24.	Technik informatyk 351203	– Bezpieczeństwo sieci komputerowych – Bezpieczeństwo systemów komputerowych – Budowa i konfiguracja sieci komputerowych – Eksploatacji baz danych – Grafika 3D i wydruk 3D – Programowanie mikrokontrolerów i prostych układów scalonych – Programowanie w języku Python – Serwis urządzeń techniki komputerowej – Tworzenie i testowanie aplikacji	
25.	Technik logistyk 333107		– Możliwość zdobycia kwalifikacji AU.31 (technik spedytor)
26.	Technik mechanik 311504		– Uprawnienia spawalnicze – Uprawnienia operatora CNC (kurs) – kurs obsługi wózków widłowychy

Lp.	Nazwa i kod zawodu	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (załącznik nr 33)	Dodatkowe umiejętności zawodowe rekomendowane przez wielkopolskich pracodawców *(na podstawie badań zrealizowanych w ramach projektu)*
27.	Technik mechatronik 311410	– Programowanie manipulatorów i robotów – Programowanie sterowników PLC – Projektowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	– Uprawnienia SEP do 1 kV
28.	Technik organizacji turystyki 422104 (dawniej technik obsługi turystycznej 422103)	– Animacja czasu wolnego – Koordynowanie opieki nad turystami – Organizowanie spotkań biznesowych i konferencji – Pilotaż wycieczek	
29.	Technik reklamy 33907 (dawniej technik organizacji reklamy 333906)	– Modelowanie 3D	– Kurs prawa jazdy kategorii B – Znajomość języka obcego
30.	Technik pojazdów samochodowych 311513	–	– Kurs prawa jazdy kategorii B – kurs obsługi wózków widłowychy
31.	Technik procesów drukowania 311935	– Modelowanie 3D	
32.	Technik rolnik 314207	– Przygotowanie do kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B	– uprawnienia na obsługę ładowarki – kurs z zastosowania środków ochrony roślin – Kurs prawa jazdy kategorii B – kurs obsługi wózków widłowychy
33.	Technik spedytor 333108		– Kurs prawa jazdy kategorii B – kurs obsługi wózków widłowychy
34.	Technik technologii drewna 311922		– kurs obsługi wózków widłowychy
35.	Technik teleinformatyk 351103	– Bezpieczeństwo sieci komputerowych – Bezpieczeństwo systemów komputerowych – Budowa i konfiguracja sieci komputerowych – Eksploatacji baz danych – Grafika 3D i wydruk 3D – Programowanie mikrokontrolerów i prostych układów scalonych – Programowanie w języku Python – Serwis urządzeń techniki komputerowej – Tworzenie i testowanie aplikacji	– Uprawnienia SEP do 1 kV
36.	Technik usług fryzjerskich 514105	– Elementy technologii we fryzjerstwie – Elementy wizażu – Podstawy barberstwa – Podstawy charakteryzacji – Stylizacja koloru – Wykonywanie i pielęgnacja tresek – Zagęszczanie i przedłużanie włosów	– kurs perukarski
37.	Technik żywienia i usług gastronomicznych 343404	– Profesjonalne parzenie kawy (umiejętności baristy) – Rzeźbienie w owocach i warzywach (carving)	– Kurs prawa jazdy kategorii B

Załącznik nr 7
Potrzeba doskonalenia kompetencji społecznych i personalnych uczniów w opinii lokalnych pracodawców

Lp.	**Kompetencje personalne i społeczne** *(wykaz zgodny z zapisami podstaw programowych)*	**Zawody, w których pojawiła się potrzeba doskonalenia danej kompetencji**
1	Przestrzeganie zasad kultury i etyki	1. Cukiernik 2. Elektromechanik poj. Samochodowych 3. Kucharz 4. Lakiernik 5. Mechanik pojazdów samochodowych 6. Piekarz 7. Stolarz 8. Technik hotelarstwa 9. Technik Mechanik 10. Technik mechatronik 11. Technik Obsługi Turystycznej 12. Technik pojazdów samochodowych 13. Technik usług fryzjerskich 14. Wędliniarz
2	Kreatywność i konsekwencja w realizacji zadań	1. Cukiernik 2. Elektromechanik poj. Samochodowych 3. Elektronik 4. Kucharz 5. Lakiernik 6. Mechanik pojazdów samochodowych 7. Stolarz 8. Ślusarz 9. Tapicer 10. Technik technologii drewna 11. Technik architektury krajobrazu 12. Technik ekonomista 13. Technik elektryk 14. Technik hotelarstwa 15. Technik logistyk 16. Technik Obsługi Turystycznej 17. Technik organizacji reklamy 18. Technik pojazdów samochodowych 19. Technik żywienia i usług gastronomicznych
3	Planowanie działania i zarządzanie czasem	1. Elektromechanik poj. Samochodowych 2. Elektronik 3. Lakiernik 4. Mechanik pojazdów samochodowych 5. Piekarz 6. Technik technologii drewna 7. Technik architektury krajobrazu 8. Technik budownictwa 9. Technik elektronik 10. Technik elektryk 11. Technik energetyk 12. Technik fotografii i multimediów 13. Technik geodeta 14. Technik hotelarstwa 15. Technik informatyk 16. Technik logistyk

Lp.	**Kompetencje personalne i społeczne** *(wykaz zgodny z zapisami podstaw programowych)*	**Zawody, w których pojawiła się potrzeba doskonalenia danej kompetencji**
		17. Technik Obsługi Turystycznej 18. technik organizacji reklamy 19. Technik pojazdów samochodowych 20. Technik Rolnik 21. Technik spedytor 22. Technik usług fryzjerskich 23. Technik żywienia i usług gastronomicznych 24. Wędliniarz
4	Przewidywanie skutków podejmowanych działań	1. Elektronik 2. Kucharz 3. Lakiernik 4. Mechanik pojazdów samochodowych 5. Stolarz 6. Ślusarz 7. Technik technologii drewna 8. Technik analityk 9. Technik architektury krajobrazu 10. Technik budowy dróg 11. Technik ekonomista 12. Technik elektronik 13. Technik energetyk 14. Technik fotografii i multimediów 15. Technik geodeta 16. Technik hotelarstwa 17. Technik logistyk 18. Technik Mechanik 19. Technik Obsługi Turystycznej 20. Technik pojazdów samochodowych 21. Technik Rolnik 22. Technik spedytor 23. Technik żywienia i usług gastronomicznych
5	Ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane działania	1. Cukiernik 2. Elektronik 3. Kucharz 4. Lakiernik 5. Mechanik pojazdów samochodowych 6. Mechatronik 7. Stolarz 8. Technik analityk 9. Technik architektury krajobrazu 10. Technik ekonomista 11. Technik elektronik 12. Technik energetyk 13. Technik geodeta 14. Technik hotelarstwa 15. Technik logistyk 16. Technik mechatronik 17. Technik Obsługi Turystycznej 18. Technik organizacji reklamy 19. Technik pojazdów samochodowych 20. Technik przemysłu mody 21. Technik spedytor 22. Technik technologii drewna

Lp.	**Kompetencje personalne i społeczne** *(wykaz zgodny z zapisami podstaw programowych)*	**Zawody, w których pojawiła się potrzeba doskonalenia danej kompetencji**
		23. Technik usług fryzjerskich 24. Technik żywienia i usług gastronomicznych
6	Otwartość na zmiany	1. Kucharz 2. Lakiernik 3. Technik technologii drewna 4. Technik logistyk 5. Technik mechatronik 6. Technik pojazdów samochodowych 7. Technik usług fryzjerskich 8. Technik żywienia i usług gastronomicznych
7	Stosowanie technik radzenia sobie ze stresem	1. Elektryk 2. Tapicer 3. Technik architektury krajobrazu 4. Technik fotografii i multimediów 5. Technik geodeta 6. Technik hotelarstwa 7. Technik informatyk 8. Technik logistyk 9. Technik Rolnik 10. Technik usług fryzjerskich 11. Technik żywienia i usług gastronomicznych
8	Aktualizacja wiedzy i doskonalenie umiejętności zawodowych	1. Elektronik 2. Elektryk 3. Lakiernik 4. Mechanik pojazdów samochodowych 5. Piekarz 6. Ślusarz 7. Technik technologii drewna 8. Technik architektury krajobrazu 9. Technik elektronik 10. Technik mechatronik
9	Przestrzeganie tajemnicy zawodowej	1. Elektryk 2. Lakiernik 3. Piekarz 4. Ślusarz 5. Technik analityk 6. Technik fotografii i multimediów 7. Technik hotelarstwa 8. Technik informatyk 9. Technik logistyk 10. Technik optyk 11. Technik Rolnik 12. Technik spedytor
10	Negocjowanie warunków porozumień	1. Elektryk 2. Technik fotografii i multimediów 3. Technik optyk 4. Technik spedytor 5. Wędliniarz
11	Komunikatywność	6. Kucharz 7. Lakiernik 8. Ślusarz 9. Technik elektronik

Lp.	**Kompetencje personalne i społeczne** *(wykaz zgodny z zapisami podstaw programowych)*	**Zawody, w których pojawiła się potrzeba doskonalenia danej kompetencji**
		10. Technik Mechanik 11. Technik mechatronik 12. Technik pojazdów samochodowych 13. Technik spedytor 14. Technik usług fryzjerskich 15. Wędliniarz
12	Stosowanie metod i technik rozwiązywania problemów	1. Kucharz 2. Lakiernik 3. Mechanik pojazdów samochodowych 4. Ślusarz 5. Tapicer 6. Technik budowy dróg 7. Technik fotografii i multimediów 8. Technik informatyk 9. Technik technologii drewna 10. Wędliniarz
13	Współpraca w zespole	1. Elektryk 2. Kucharz 3. Piekarz 4. Ślusarz 5. Technik budowy dróg 6. Technik ekonomista 7. Technik hotelarstwa 8. Technik Mechanik 9. Technik Obsługi Turystycznej 10. technik organizacji reklamy 11. Technik przemysłu mody 12. Technik spedytor 13. Technik usług fryzjerskich 14. Wędliniarz

Załącznik nr 8

Analiza zawodów kształconych w szkołach objętych dzianiami Projektu w kontekście prognozy zapotrzebowania na pracowników

Lp.	Zawody (kierunki kształcenia), w których odbywa się kształcenie w radomskich szkołach		Szkoły objęte działaniami Projektu (numeracja zgodna z wykazem w załączniku nr 1)																						Prognoza zapotrzebowania na pracowników wg zawodów **)		
	Kod *)	Nazwa zawodu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	szczególne zapotrzebowanie (krajowy rynek pracy)	istotne zapotrzebowanie (woj. Wielkopol)	umiarkowane zapotrzebowanie (woj. wielkopol)
1.	751201	Cukiernik														X			X		X							X
2.	742117	Elektronik												X				X								X	X	
3.	741103	Elektryk												X												X		X
4.	514101	Fryzjer																			X							X
5.	311408	Technik elektronik					X				X		X										X			X	X	
6.	311303	Technik elektryk					X																X			X		X
7.	311307	Technik energetyk				X																				X		X
8.	351203	Technik informatyk			X		X				X	X	X												X		X	
9.	351103	Technik teleinformatyk											X														X	
10.	514105	Technik usług fryzjerskich													X							X						X
11.	713201	Lakiernik							X												X							
12.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych																			X						X	
13.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych							X								X	X			X						X	
14.	311513	Technik pojazdów samochodowych							X													X					X	
15.	512001	Kucharz						X								X			X		X							X
16.	751204	Piekarz														X					X							X
17.	311204	Technik budownictwa	X																			X					X	
18.	333106	Technik eksploatacji portów i terminali								X																	X	
19.	343105	Technik fotografii i multimediów											X					X					X					
20.	311104	Technik geodeta							X														X					X
21.	311943	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej																		X			X					
22.	422402	Technik hotelarstwa								X						X												X
23.	333107	Technik logistyk								X								X		X					X			X
24.	422103	Technik obsługi turystycznej								X												X						
25.	333906	Technik organizacji reklamy			X					X								X		X			X					
26.	311935	Technik procesów drukowania																		X								X
27.	311941	Technik przemysłu mody													X													X
28.	333108	Technik spedytor																							X			X
29.	314403	Technik technologii żywności														X												X
30.	343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych				X										X						X		X				X
31.	722204	Ślusarz																	X		X					X	X	
32.	751107	Wędliniarz														X					X							
33.	311210	Technik renowacji elementów architektury	X																									

Lp.	Zawody (kierunki kształcenia), w których odbywa się kształcenie w radomskich szkołach		Szkoły objęte działaniami Projektu (numeracja zgodna z wykazem w załączniku nr 1)																							Prognoza zapotrzebowania na pracowników wg zawodów **)		
	Kod *)	Nazwa zawodu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	szczególne zapotrzebowanie (krajowy rynek pracy)	istotne zapotrzebowanie (woj. Wielkopol)	umiarkowane zapotrzebowanie (woj. wielkopol)
34.	314207	Technik rolnik																						X				
35.	311922	Technik technologii drewna		X																								
36.	311504	Technik mechanik												X												X		
37.	721306	Blacharz samochodowy																			X						X	
38.	832201	Kierowca mechanik															X									X	X	
39.	742118	Mechatronik												X												X	X	
40.	712618	Monter sieci i instalacji sanitarnych																			X						X	
41.	712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie																			X						X	
42.	711204	Murarz-tynkarz																			X						X	
43.	532102	Opiekun medyczny																					X					X
44.	522301	Sprzedawca																			X							X
45.	752205	Stolarz																			X						X	
46.	311103	Technik analityk										X																X
47.	314202	Technik architektury krajobrazu		X																								
48.	311407	Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym									X															X		X
49.	311216	Technik budowy dróg							X																		X	
50.	311302	Technik elektroenergetyk transportu szynowego									X															X		X
51.	331403	Technik ekonomista			X																				X			X
52.	325302	Technik optyk												X														
53.	311410	Technik mechatronik												X												X	X	
54.	753402	Tapicer																						X			X	
		RAZEM	2	2	3	2	3	1	5	5	4	2	4	6	2	7	2	5	3	4	15	5	7	3	4	12	21	23

Oznaczenia:

*) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego oraz wg rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

**) zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy

Załącznik nr 9

Powiązanie branż wyodrębnionych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji

Lp.	Kod branży*	Nazwa branży	Liczba zawodów przypisanych do branży	Liczba kwalifikacji przypisanych do branży	Powiązanie branży z Sektorową Radą ds. Kompetencji
1.	AUD	Audiowizualna	6	9	
2.	BUD	Budowlana	22	26	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Budownictwo
3.	CES	Ceramiczno-szklarska	4	4	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Budownictwo
4.	CHM	Branża chemiczna	5	6	
5.	DRM	Branża drzewno-meblarska	7	8	
6.	EKA	Ekonomiczno-administracyjna	6	8	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Finanse
7.	ELE	Elektroenergetyczna	7	11	
8.	ELM	Elektroniczno-mechatroniczna	6	6	
9.	FRK	Fryzjersko-kosmetyczna	4	4	
10.	GIW	Górniczo-wiertnicza	13	13	
11.	HAN	Handlowa	3	3	
12.	HGT	Hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna	10	12	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Turystyka
13.	LES	Leśna	2	2	
14.	MEC	Mechaniczna	9	9	
15.	MEP	Mechaniki precyzyjnej	5	5	
16.	MTL	Metalurgiczna	5	5	
17.	MOT	Motoryzacyjna	6	6	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Motoryzacja i Elektromobilność
18.	BPO	Ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia	3	4	
19.	OGR	Ogrodnicza	4	5	
20.	MED	Opieki zdrowotnej	13	13	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna
21.	PGF	Poligraficzna	7	8	
22.	SPO	Pomocy społecznej	5	5	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Opieka Zdrowotna i Pomoc Społeczna
23.	MOD	Przemysłu mody	14	14	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Moda i Innowacyjne Tekstylia
24.	ROL	Rolno-hodowlana	10	12	
25.	RYB	Rybacka	3	3	
26.	SPL	Spedycyjno-logistyczna	4	5	
27.	SPC	Spożywcza	7	7	
28.	INF	Teleinformatyczna	7	10	Sektorowa Rad ds. Kompetencji – Informatyka
29.	TDR	Transportu drogowego	2	2	
30.	TKO	Transportu kolejowego	5	8	
31.	TLO	Transportu lotniczego	3	3	
32.	TWO	Transportu wodnego	8	9	
		RAZEM	**215**	**245**	

Załącznik nr 10

Wykaz zawodów szkolnych, dla których sformułowano rekomendacje zmian programów nauczania

nr załącznika	Nazwa zawodu	Kod
10.1	Cukiernik	751201
10.2	Elektronik	742117
10.3	Elektryk	741103
10.4	Fryzjer	514101
10.5	Kucharz	512001
10.6	Lakiernik	713201
10.7	Mechanik pojazdów samochodowych	723103
10.8	Mechatronik	742118
10.9	Piekarz	751204
10.10	Ślusarz	722204
10.11	Stolarz	752205
10.12	Tapicer	753402
10.13	Technik analityk	311103
10.14	Technik architektury krajobrazu	314202
10.15	Technik budownictwa	311204
10.16	Technik budowy dróg	311216
10.17	Technik ekonomista	331403
10.18	Technik eksploatacji portów i terminali	333106
10.19	Technik elektronik	311408
10.20	Technik elektryk	311303
10.21	Technik energetyk	311307
10.22	Technik fotografii i multimediów	343105
10.23	Technik geodeta	311104
10.24	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	311943
10.25	Technik hotelarstwa	422402
10.26	Technik informatyk	351203
10.27	Technik logistyk	333107
10.28	Technik mechanik	311504
10.29	Technik mechatronik	311410
10.30	Technik obsługi turystycznej	422103
10.31	Technik optyk	325302
10.32	Technik organizacji reklamy	333906
10.33	Technik pojazdów samochodowych	311513
10.34	Technik procesów drukowania	311935
10.35	Technik przemysłu mody	311941
10.36	Technik rolnik	314207
10.37	Technik spedytor	333108
10.38	Technik technologii drewna	311922
10.39	Technik teleinformatyk	351103

nr załącznika	Nazwa zawodu	Kod
10.40	Technik usług fryzjerskich	514105
10.41	Technik żywienia i usług gastronomicznych	343404
10.42	Wędliniarz	751107